

Aurajoen pyhiinvaellukset

HELENAN JA PIETARIN POLUT

PYHIINVAELLUS, KOKONAISVALTAINEN MATKA

Aurajoen pyhiinvaelluspolut johdattavat kulttuurihistoriallisesti rikkaisiin maisemiin ja ainutlaatuisille paikoille, jotka kertovat tarinaa kristinuskon versomisesta ja juurtumisesta Suomessa mutta myös ajasta sitä ennen.

Lisätietoa polkujen pysähdyspaikoista saat lataamalla Nomadin, maksuttoman mobiilisovelluksen. Voit myös tutustua kohteisiin netissä osoitteessa citynomadi.fi. Hakusanalla Aurajoen pyhiinvaellukset löydät erikseen Helenan ja Pietarin polut. Sovellus sisältää kartan, tietoa pysähdyspaikkojen historiasta, ideoita hiljentymiseen ja historiaa elävöittävää tarinaa. Polut on nimetty tarinoiden päähenkilöiden mukaan.

Pyhiinvaellus on ikivanha mutta samalla ajassa elävä perinne. Se on liikettä ja pysähtymistä, kulttuurihistoriaa ja luontoa, hiljaisuutta ja jakamista. Tervetuloa kokonaisvaltaiselle vaellukselle, jossa askeleisiin yhdistyy matka sisimpään ja pyhään.

VALMISTAUDU VAELLUKSELLE

Sivustolle www.pyhiinvaellus.fi on koottu tietoa reittien varrella olevista palveluista.

Aukioloajat vaihtelevat vuodenajan mukaan – suunnittele siis matkasi etukäteen. Varaa vaelluksellesi mukaan riittävästi vettä ja eväitä.

Aurajoen pyhiinvaelluksia voi kulkea monella tapaa. Pitkän päivätien sijaan kohteisiin voi tutustua myös vähän kerrallaan. Melonnan ystäville on saatavilla Aurajokisäätiön kanootteja, joita vuokraa Halistenkosken Mylläritalossa Padolla -kahvila. Katso tarkemmin: aurajoki.net/melonta

Lataa Nomadi-karttasovellus oman puhelimesi sovelluskaupasta tai tutki reittejä osoitteessa www.citynomadi.fi hakusanalla Aurajoen pyhiinvaellukset. Sovelluksesta aukeaa reittien kartta sekä kohteiden lisätiedot.

Tietoa kirkkojen aukioloajoista, palveluista ja esteettömyydestä: www.tiekirkot.fi

Turun seudun joukkoliikenteen reitit ja aikataulut: www.foli.fi

Kunnioitathan reiteillä liikkuessasi maanomistajien yksityisyyttä. Seuraa kartan kulkuohjetta tarkkaavaisesti. Ravattulan Ristimäen ympäristössä ei pidä kulkea ladon tai maatilan pihapiirin läpi.

HELENAN POLKU

REITTI

Turun tuomiokirkko – Pyhän Katariinan kirkko – Koroistenniemi – Maarian kirkko – Turun tuomiokirkko

KUVAUS

Noin 8 km pituinen Helenan polku sopii kuljettavasi kävellen tai pyöräillen.

Tutustu Nomadissa Helena-tytön tarinaan ja kulje hänen jalanjäljissään keskiajan Turun ympäristössä.

Reitti on helposti lähestyttävä myös lapsiperheille.

PYHIINVAELTAJAN NIMI

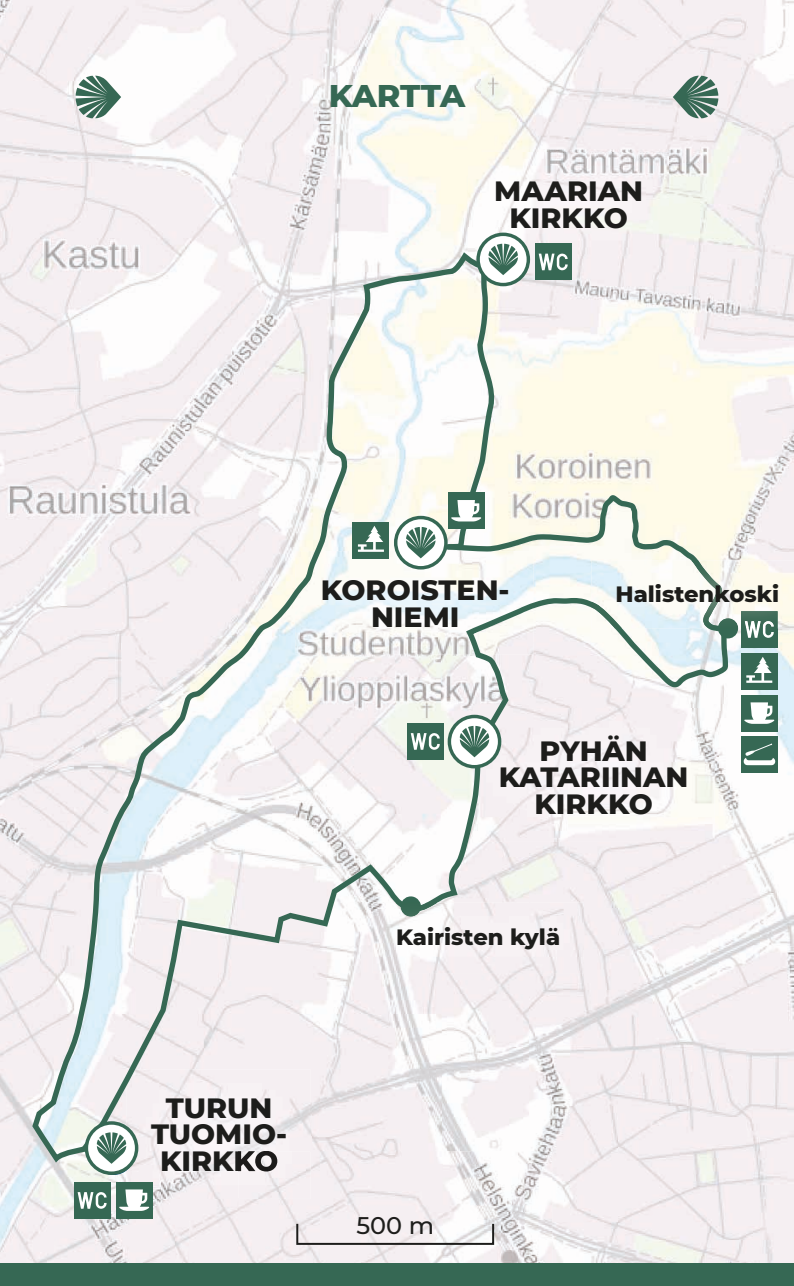
ALKOI

PÄÄTTYI

KARTTA

Kastu

Kärkömäentie

MAARIAN KIRKKO

Röntämäki

Maunu-Tavastin katu

Raunistulanpuistotie

Raunistula

Koroinen
Korois

Gregoriuskatu

KOROISTEN-NIEMI

Halistenkoski

Studentbyn
Ylioppilaskylä

PYHÄN KATARIINAN KIRKKO

Halistentie

Helsinginkatu

Kairisten kylä

TURUN TUOMIO-KIRKKO

Savitehtaankatu

500 m

PYHIINVAELLUSPASSI

Kerää vaellukseltasi leimoja pyhiinvaelluspassiin. Leimat löytyvät useimpien pysähdyspaikkojen luota mustista postilaatikoista, joissa on simpukkalogo. Myös vaelluksen päätösleimassa on simpukkalogo, ja sen leiman saat tuomiokirkon ollessa avoinna infotiskiltä tai tuomiokirkon postilaatikosta.

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

PIETARIN POLKU

REITTI

Turun tuomiokirkko – Pyhän Katariinan kirkko – Ravattulan Ristimäki – Vanhalinna – Pulkzion kappeli – Liedon kirkko – Ristinpelto – Maarian kirkko – Koroistenniemi – Turun tuomiokirkko

KUVAUS

Noin 35 km pituinen Pietarin polku sopii erityisen hyvin pyöräiltäväksi. Jos kuljet kävellen, voit halutessasi palata Liedosta Turkuun bussilla. Halistenkoskelta Vanhalinnaan ja takaisin on myös mahdollista meloa.

Lue Nomadista Hämeen Härkätietä vaeltavan Pietarin tarina.

PYHIINVAELTAJAN NIMI

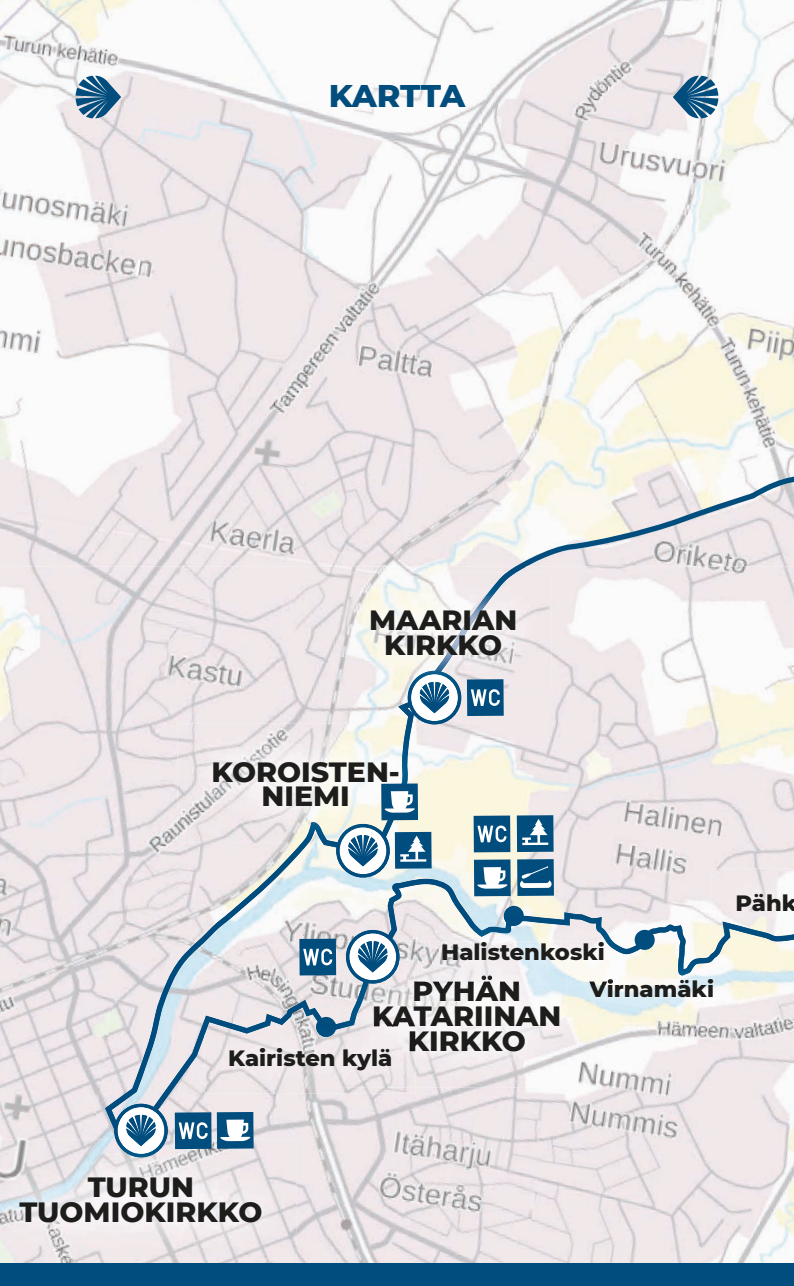
ALKOI

PÄÄTTYI

KARTTA

Turun kehätie

unosmäki
unosbacken

nmi

Tampereen valtatie

Palta

Rydöntie

Urusvuori

Turun kehätie
Turun kehätie

Piip

Kaerla

Oriketo

**MAARIAN
KIRKKO**

Kastu

Raunistulan
Raunistulan

**KOROISTEN-
NIEMI**

Halinen
Hallis

Pähk

Yliopistuskatu
Helsinginkatu
Studen

Halistenkoski

**PYHÄN
KATARIINAN
KIRKKO**

Virnamäki

Kairisten kylä

Hämeen valtatie

Nummi
Nummis

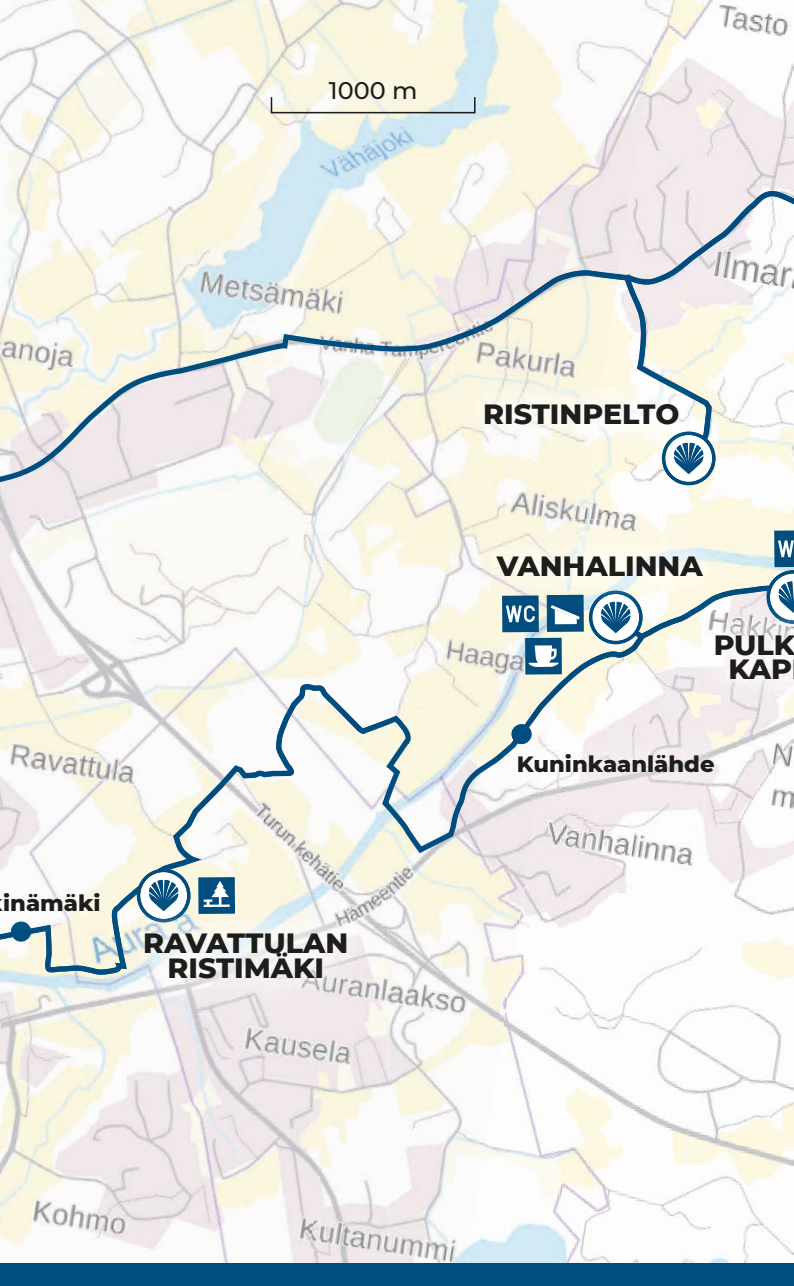
Itäharju
Österås

**TURUN
TUOMIOKIRKKO**

Hämeen

1000 m

Metsämäki

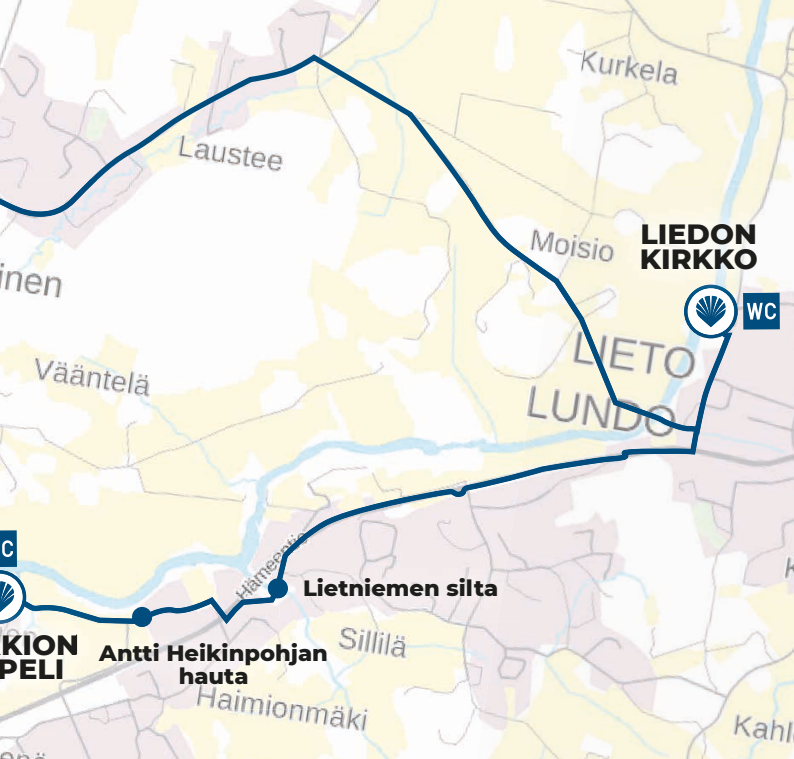
RISTINPELTO

VANHALINNA

RAVATTULAN RISTIMÄKI

Kuninkaanlähde

PULK KAP

KARTTAMERKINNÄT

Kohde
ja leima

Muita kohteita
kartalla

Käymälä

Laavu

Piknikpaikka

Kanoottien
vuokrauspiste

Kahvila

PYHIINVAELLUSPASSI

Kerää vaellukseltasi leimoja pyhiinvaelluspassiin. Leimat löytyvät useimpien pysähdyspaikkojen luota mustista postilaatikoista, joissa on simpukkalogo. Myös vaelluksen päättöleimassa on simpukkalogo, ja sen leiman saat tuomiokirkon ollessa avoinna infotiskiltä tai tuomiokirkon postilaatikosta.

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

PYHIINVAELLUSPASSI

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Päivämäärä:

HISTORIAA

TURUN TUOMIOKIRKKO

Turun tuomiokirkko on Suomen kansallispyhäkkö ja koko maan kerroksellisimpia rakennuksia. Se kuului keskiajan Ruotsin tärkeimpiin pyhiinvaelluskohteisiin.

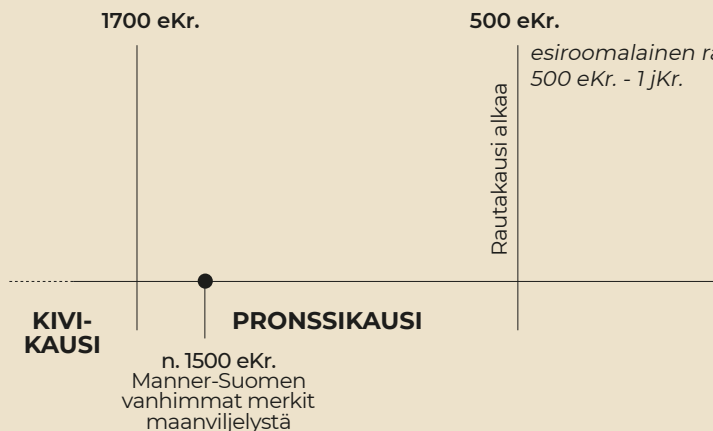
PYHÄN KATARIINAN KIRKKO

Pyhän Katariinan kirkko muurattiin 1400-luvulla. Seurakunta kuuluu Suomen vanhimpiin, ja jo ennen kirkkoa paikalla oli varhaiskristillinen hautausmaa.

RAVATTULAN RISTIMÄKI

Kaarinan Ravattulan Ristimäki on Suomen vanhin tunnettu kirkon paikka. Pienen hirsipyhäkön perustukset löytyivät Turun yliopiston arkeologisissa tutkimuksissa vuonna 2013.

SUOMI
MAAILMA

AIKAJANA

VANHALINNA

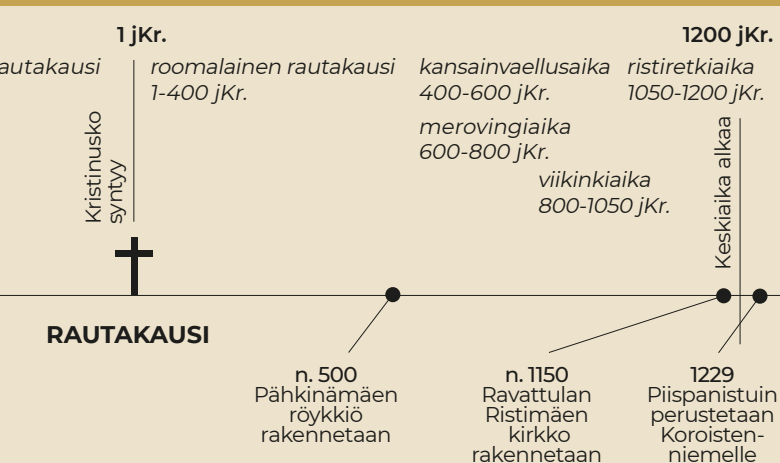
Aurajoen pinnan yläpuolelle 47 metriä kohoava Liedon Vanhalinna on vetänyt ihmisiä puoleensa vuosituhansien ajan. Ennen Turun linnan perustamista sen laella sijaitseva tärkeä hallintolinnoitus.

PULKKION KAPPELI

Pulkkion torppa on yksityiskoti, jonka vanhassa pihapiirissä on entiseen navettaan rakennettu kappeli. Pyhiinvaeltajat ovat tervetulleita kappeliin aina, kun torpan portti on auki.

LIEDON KIRKKO

Pyhälle Pietarille omistettu Liedon keskiaikainen kivi-kirkko seisoo kauniilla paikalla Aurajoen sylissä. Liedon ruotsinkielinen nimi Lundo viittaa pyhään lehtoon.

RISTINPELTO

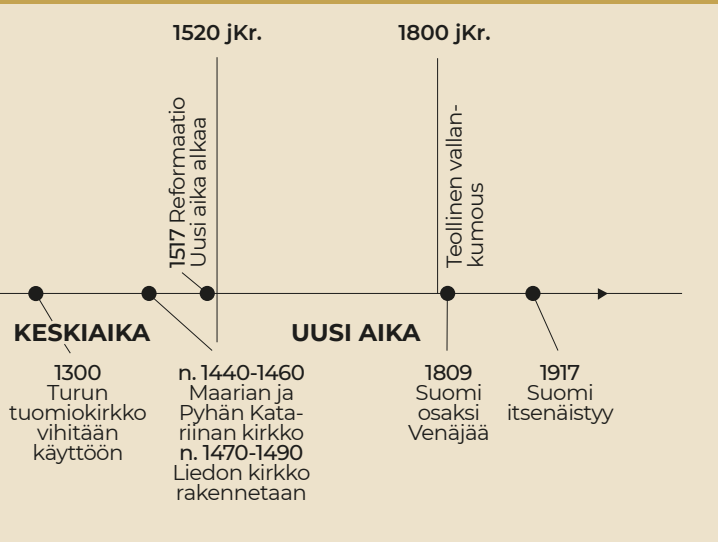
Ristinpellossa sijaitsee ristiretkiajan ja keskiajan taitteessa, 1100-luvulta 1200-luvun alkuun käytössä ollut kristillinen ruumiskalmisto. Paikalla on muistoristi, jonka perinne on keskiajalta lähtöisin.

MAARIAN KIRKKO

1400-luvun puolivälissä rakennettu Maarian kivikirkko on säilynyt erinomaisesti alkuperäisessä asussaan. Kirkkosalin maalaukset ovat kirkon rakentajien käsialaa.

KOROISTENNIEMI

Koroistenniemeä voi kuvata paikaksi, josta Suomen kirjoitettu historia alkaa. Vuoden 1229 jälkeen rakennetusta Koroisten piispankirkosta käsin johdettiin hiippakuntaa Turun tuomiokirkon perustamiseen asti.

”Otan
yhden askelen
kerrallaan ja
pääsen perille.”

PYHIINVAELLUS.FI

SUOMEN[†]
EV. LUT.
KIRKKO

TURKU

Aurajoen pyhiinvaellukset on tuotettu osana Turun kaupungin ja koko kirkon pyhiinvaellushanketta. Julkaisun työryhmä Ilari Aalto, Larissa Riikihuhta ja Annastiina Papinaho Ilme Jani Käsmä Valokuvat Jussi Vierimaa ja Elina Heikala.